

Τά Κανδυλιώτικα

Έκδοση του Συλλόγου των εν Αθήναις και απανταχού Κανδυλιωτών "Η ΠΡΟΟΔΟΣ" Γραφεία: Κεραμεικού 23 ΑΘΗΝΑ • ΕΤΟΣ 2ο Αριθ. Φύλλου 5 • ΜΑΡΤΙΟΣ - ΜΑΪΟΣ 1994.

ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΓΙΑ ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ

Το Διοικητικό Συμβούλιο του Συλλόγου Κανδυλιωτών "Η ΠΡΟΟΔΟΣ", σύμφωνα με το άρθρο 12 του Καταστατικού κ α λ ε ί όλα τα μέλη του σε Τακτική Γενική Συνέλευση

την ΚΥΡΙΑΚΗ 15 ΜΑΪΟΥ και ώρα 11π.μ. στα Γραφεία του Συλλόγου, οδός Κεραμεικού 23 - ΑΘΗΝΑ, με θέμα:
- Ενημέρωση για τα πεπραγμένα και πρόγραμμα δράσης, Δ.Σ., για το υπόλοιπο της θητείας του.

Στα πλαίσια των εργασιών της Συνέλευσης, περιλαμβάνονται και τα εξής:

1. Εγκαίνια και αγιασμός του ανακαινισθέντος νέου Γραφείου.

2. Απονομή τμητικών πλακετών, σε συμπατριώτες, με μεγάλη προσφορά για την πραγμάτωση των σκοπών του Συλλόγου.

3. Απονομή πλακετών σε παιδιά που ο ένας τουλάχιστον γονιός είναι Καντυλαίος, και πέτυχαν στις γενικές εξετάσεις του 1993 σε ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα ή ΤΕΙ.

Παράκληση: Να ενημερωθεί σχετικά, από τους ενδιαφερομένους ο πρόεδρος του συλλόγου, στο τηλέφωνο: 7659.778 μέχρι τις 12 Μαΐου.

ΣΥΝΕΣΤΙΑΣΗ

Οι αρχαίοι ημών πρόγονοι "έλεγαν και έπινον".

Εμείς, δεν είμαστε βέβαια "Αρχαίοι", σαν γνήσιοι όμως απόγονοί τους, αφού "Είπομεν" κάπου πρέπει να "πίωμεν". Συμφωνείτε;

Τι πιάωραίο.

Ίσως κατά τη διάρκεια του ποτού, πούμε περισσότερα και ουσιαστικότερα.

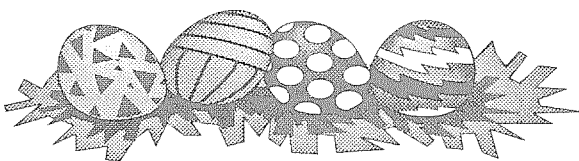
Γι' αυτό αποφασίσαμε μετά τη λήξη των εργασιών της συνέλευσης, να ξεπεζέψουμε συφάμελοι στο "ΓΙΑΝΝΗ ΤΟΝ ΤΣΟΛΙΑ" εκεί στα Βλάχικα της Βάρης. Οι Αδελφοί Χουντάλα με τα απίθανα ψητά τους μας περιμένουν για ένα αξέχαστο μεσημέρι-απόγευμα.

Όλοι, λοιπόν, και όσοι για οποιοδήποτε λόγο δεν μπόρεσαν να παρευρεθούν στη συνέλευση, ας έρθουν στα Βλάχικα Βάρης.

Σας περιμένουμε!

Αν χαθείτε, και δεν βρίσκετε τον ΤΣΟΛΙΑ, τηλεφωνήστε στο 8952.446.

Το Διοικητικό Συμβούλιο του Συλλόγου μας, εύχεται σε όλα τα μέλη του Συλλόγου σε όλες τις Καντυλαϊσσοες και τους Καντυλαίους, σε όλους τους φίλους της Κανδύλας,

**ΚΑΛΟ ΠΑΣΧΑ
με ειρήνη και αγάπη**

Μια αξιόπαινη πρωτοβουλία Η ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΛΙΘΟΚΤΙΣΤΟΥ ΤΩΝ ΤΑΞΙΑΡΧΩΝ

Μια προσπάθεια που πρέπει να ενισχυθεί από όλους, και να επεκταθεί και σε άλλα αξιόλογα λιθοκτίσματα

Του Βαγγελισμού, που ήμουν στην Κανδύλα, είχα μια ωραία συζήτηση με τον εφημέριο του Ταξίαρχη, τον παπα - Βασίλη. Μου προξένησε μεγάλη εντύπωση το πάθος με το οποίο μιλάγε και η πίστη του, για την αποκατάσταση των τοίχων της εκκλησίας στην παλιά του μορφή.

Παλιός οικοδόμος ο ίδιος, γνώστης των δυσκολιών, έχει κάνει ολόκληρα σχέδια. Ασχόρασε μηχανήματα και έχει προγραμματίσει μέτρο προς μέτρο όλο το έργο.

Σε μας δεν μένει παρά να τον συχαρούμε,

και να καλέσουμε όλους να ενισχύσουν αυτή την προσπάθεια, ο καθένας με τον τρόπο του.

Πέρα όμως από τον Ταξίαρχη, υπάρχουν κι άλλα αξιόλογα λιθίνα κτίσματα.

Αυτά δεν κινδυνεύουν από τη μόδα, όμως η εκκλησία, όμως η εκκλησία, αλλά από την εγκατάλειψη.

Αναφέρουμε ενδεικτικά τον νερόμυλο του "Πούγκα" και την "Απανώβρυσση".

Ίσως, η Κοινότητα θα πρέπει να φροντίσει να ανακηρυχθούν τα κτίσματα αυτά διατηρητέα, και στη συνέχεια να φροντίσει για την σωστή αναπαλαιώσή τους.

Σ. Λαγός

Τότε που υπήρχε ελπίδα

ΚΑΝΤΥΛΑΙΩΝ ΠΑΣΧΑ

Του Δημ. Λαρδίκου

Καντύλα... και Λαμπρή... και κάπου 40-50 χρόνια πίσω. Άλλοι καιροί, άλλοι άνθρωποι. Φτωχά, δριμά τα χρόνια. Ανθρωπινότεροι οι άνθρωποι, πιο αληθινοί. Και ωραίοι μέσα στην απλότητά τους. Και πλούσιοι μέσα στην έλλειψή τους. Και σοφότεροι μέσα στην άγνοιά τους. Σχεδόν ευτυχείς. Φτάνει να είχαν υγεία και φτώχεια. Ζήγανε με την ασφάλεια του σίγουρου, του δοκιμασμένου. Γύρναγε ο καιρός κι έφερνε μαζί του, με σειρά και τάξη, ούλα τα πράματα του κόσμου και του ανθρώπου. Τίποτα δεν παράφευγε. Στην ώρα τους ούλα. Ούλα, φυσικά και ανθρώπινα, τα κανόνιζε το παντοδύναμο χέρι του Θεού - της φύσης αν θέλετε- και του εθίμου, της κοινότητας και της παράδοσής της.

Έτσι, καθώς τα πάντα ερχόσανε με τη σειρά τους, ερχότανε και η Μεγάλη Σαρακοστή με την αυστηρή νηστεία. Μόνο του Βαγγελισμού και του Βαγιώνε "κατέλυε" ψάρι, που για τους Καντυλαίους ήταν πάντα το ίδιο: μπακαλιάρος αλίπαστος. Κι ακολουθούσε η Μεγαλοβδομάδα που θα 'φερνε τη Μεγάλη Ανάσταση. Κι όσο να 'ρθει εκείνη η Λαμπρή ημέρα της λύτρωσης, της ήττας του θανάτου και της χαράς, σφιγμένοι και συνταγμένοι ούλοι δίνανε τον αγώνα, καθένας με τα δικά του μέτρα, από το Θεάνθρωπο ως τον άνθρωπο κάθε ηλικίας. Από το παλιόπαιδο των 4-5 χρόνων που κλαψούριζε σ' ούλους τους τόνους την πείνα του, ως τον εσχάτογέρο που τήραγε για την ψυχή του.

Ο αγώνας των παιδιών για μια στάλα αρτυμή δινότανε καθημερινά και το σύνθημά του ακουγότανε σ' ούλες τις γειτονίες, ούλες τις ώρες της ημέρας κι ήταν το ίδιο πάντα: "Πεινάω...!" "Πεινάω, μωρή σου λέω, δεν ακούς;...!" Και πήγαινε η γκρίνια γόνα κι αγωνιζόσανε οι γιαγιάδες να ξεγελάσουν τα παι-

διά με την ιστορία του ερχομού της Λαμπρής, "που είχε τσινήσει (=κινήσει, ξεκινήσει) μ' ένα κουτσό γαϊδουράτσι τσινι ερχότανε από μακριά" κι όλο ερχότανε πιά κοντά στο χωριό κι όλο μακριά ήταν, ώσπου το Μεγάλο Σαββάτο έφτανε πια "σο Σταυρούλι, άιντε σια πάνου σια πάνου σο Μετόχι" και τη νύχτα θα 'μπαινε στο χωριό με το χτύπημα της αναστάσιμης καμπάνας. Τότε και τα παιδιά θα ήσαν ελεύθερα να φάνε "απ' ούλα τα καλά".

Μα δεν είχαν μόνο τα παιδιά την αγωνία της έλευσης της Λαμπρής. Και οι μεγάλοι, γυναίκες κι άντρες, παλεύανε να προλάβουν τις βασικότερες ανάγκες της οικογένειας, ώστε τη Λαμπρή, αν δεν έλειπε, τουλάχιστο να 'ναι λιγότερη η γκρίνια των παιδιών με τη μερική έστω ικανοποίηση των ελλείψεων τους.

Οι γυναίκες, νύχτα κι ημέρα, υπαίνανε στον αργαλειό να ντύσουν τη φαμελιά. Τόσο ζωική ήταν η ανάγκη αυτή, ώστε και το πουλί της άνοιξης έπαιρνε ανθρώπινη λαλιά και με το τραγούδι του τους θύμιζε καθημερινά την ανάγκη του αγώνα: "Φιωντί, φιωντί, βάλτε το πανί στ' αντί γιατί έρχεται η Λαμπρή και θα μείνετε γδυτοί". Κι ο ύπνος έπρεπε να 'ναι λιγοστός για να φτουρήσει το υφάσιμο και να έχει τελειώσει πριν από τη Λαμπρή. Αλλιώς... "Γλυκός ο ύπνος την αυγή, γδυτός ο κόλος τη Λαμπρή".

Οι άντρες, οι "νοικοκυρ-δες", έδιναν το δικό τους αγώνα στο διάστημα αυτό. Οι Βοχαίτες μπορούν να μαρτυρήσουν για τις καντυλαϊκές παρέες που 'χουνε σκάψει και γυρίσει ούλα τα χτύματα της Βόχας. Το ξινιάρι, από ήλιο σε ήλιο, έδινε κι έπαιρνε. Έπρεπε από κείνο το φτωχό ημεροδούλι να οικονομήσουν τα πάντα για τη Λαμπρή. Ντρίλι για ντύσιμο, ποδεμή, γέννημα για

ψωμί. Το λάδι ερχότανε πάρα πίσω, γιατί καθημερινό σχεδόν καντυλαϊκό άρτυμα ήτανε το αίλιμα από το γουρούνι.

Περνώντας οι ημέρες έφτανε η κουφή εβδομάδα με το Σάββατο του Λαζάρου. Τα παιδιά παρέες παρέες μ' ένα καλάθι στο χέρι γυρίζανε τα σπίτια και τραγουδάγανε το Λάζαρο, έτσι όπως γύρισε από τον Άδη "ζωντανός σαθανωμένος και με το κερύ ζωσμένος". Για τον κόπο τους τους έδινε η νοικοκυρά ένα ή περισσότερα αυγά, ανάλογα με τη σχέση συμπάθειας ή συγγένειας που υπήρχε αλλά και με την πλούσια ή φτωχή φωτοκία των ορνίθων της. Έπρεπε, βλέπεις, με τ' αυγά να βολέψει κι αυτή η δόλια πολλές ανάγκες.

Κι από του Βαγιώνε, αφού μπάζανε θριαμβευτή το Χριστό στα Ιεροσόλυμα και ηφέρνηνε τη βάρια από την εκκλησία στο σπίτι κι αφού τρώγανε καλά το μπακαλιάρο για ν' αντέξουνε στη νηστεία της Μεγάλης Βδομάδας, συνταζόσανε κι ετοιμαζόσανε ούλοι να περάσουνε μέσα από τα πάθη της Μεγαλοβδομάδας στη λύτρωση και τη χαρά της Ανάστασης.

Οι προετοιμασίες στο κατακόρυφο τώρα. Κι ο ρυθμός γοργός, εναργής. Δεν υπήρχε πια καιρός για χάσιμο. Γυναίκες από τη Μ. Δευτέρα τρίβανε με θελόσαχο τα κάθηκα να φύγει η αρτυμή, κοπανάγανε, σφουγγαρίζανε, ασπρίζανε, διακομούσαν αρμάρια και εικονοστάσια με εφημερίδες κομμένες με ψαλίδι έτσι ώστε να σχηματίζουν οι κοπιές ωραία γεωμετρικά σχήματα, μοδίστρες και ραφτάδες ράβανε ημέρα και νύχτα για να προλάβουνε, παιδιά κλαίγανε γιατί δεν τους είχαν πάρει ρούχα ή παπούτσια, αρνιά βελάζανε, αυγουλάδες γυρίζανε γι' αυγά, οι άντρες παλεύανε με τ' αμπέλια και τα κουκιά να τελειώσουν το σκάλισμα, να βγάλουνε κανά βορβό, να θοτα- (Συνέχεια στη σελ. 4)

"Η ΓΕΝΕΘΛΙΑ ΓΗ ΜΑΣ ΚΑΙ ΤΟ ΘΕΑΤΡΟ"

Γράφει η Γεωργία Δάλκου

Όλο και πληθαίνουν οι τριχμοί. Η Ελλάδα παραδέρνει στη Μεσόγειο χωρίς έρμα. Πλήθος οι δυσσιώνες προφητείες παιδεύουν τα πανιά, σαν αέρηδες που δεν ξέρονται κατά που να φυσήξουν.

Οι θαλασσοδαρμένοι καπεταναίοι συμβουλεύουν: Ανάγκη να ψηλαφίσουμε πόντο τον πόντο, κάτω από τα ψιμύθια και τις αυταπάτες, το πραγματικό μας πρόσωπο. Ανάγκη να ξεκινήσουμε από τις υπόγειες πηγές που άρδευαν τις ρίζες του δέντρου μας ή από το σαράκι που τις μάρανε.

Σ' ένα μικρό παρακλάδι θα ριζούμε, εδώ, τους προβολείς. Ισως, βέβαια, το θέατρο να φαίνεται μέσα στο όλον σαν παρωρυχίδα ανάξια προσοχής. Το γεγονός ότι έξι αρχαία θέατρα ζήσανε κάποτε στην Αρκαδία δε μας λέει πια τίποτα.

Απέσβετο λάλον ύδρω; Ποιός ξέρει... Μπορεί απλώς να κυλάει σε κάποιους δρόμους υπόγειους, αόρατο αλλά δραστικό μπορεί κι ο νεότερος πρόξονός μας, ο Νικηταράς, να 'ταν απλώς ευαίσθητος ραβδόσκοπος για να ζητήσει στα 1823 θέατρο, τη στιγμή που η αρχαία θυμέλη είχε εξαφανιστεί κάτω απ' τα χορτάρια της λήθης και στ' αλώνι της ορχήστρας τα πρόβρατα δεν προβληματίζονταν ιδιαίτερα περί του ρόλου του χορού στην αρχαία τραγωδία. Αρχότερα, με την εμφάνιση των Αρχαιολόγων, θ' αποσυρθούν απλώς τα βελάσματα' δεν θα επιστρέψει ο λόγος κι οι φωνές του πλήθους.

Οι φωνές, στις πόλεις της παλιχγενεσίας, εκπέμπονται από άλλα κέντρα: Τα καφενεία. Εκεί θα πάει να στεχαστεί και το θέατρο, που περιφέρεται από χωριού εις χωριόν ρακέδνυτο. Τα καλοκαίρια, πάντως, έχει ευρύτερη γκάμα επιλογών. Του αρκεί ένα οποιοδήποτε πλάτωμα, υποφερτά ισοπεδωμένο, για να μη

σπάσει κανένα πόδι, καθώς θα ορχείται, ο Διόνυσος.

Ο χειμώνας, όμως έρχεται νωρίς στην Τρίπολη κι αρχίζει να την αφήσει. Έτσι, τις πιο πολλές φορές τα μπουλούκια σέρνουν τις ξεροφιασμένες τους βαλίτσες κατά το "Μέγα Καφενεϊόν", το οποίο, διασωθέν περιέρχως μέχρι των ημερών μας, διαθέτει σήμερα το μέγα προνόμιον να σερβίρει μαζί με τον καφέ και τις τρυφερές αναμνήσεις ενός και πλέον αιώνος.

Η πρώτη, λοιπόν, περίοδος του θεάτρου στην Τρίπολη υπήρξε αναγκαστικά καφενοβίος. Η δεύτερη χαρακτηρίζεται από την απόκτηση αμιγώς θεατρικής στέγης, ελέω σεισμού. Πρόκειται για το σεισμό του 1899 που μεταξύ άλλων κτίριον χτυπά και το "Καποδιστριακόν σχολείον", το πρώτο που είχε χτίσει ο Κυβερνήτης στην Ελλάδα. Στο χάσμα που άνοιξε εκεί ο σεισμός -παρά τις ορχισμένες φωνές της αντιπολίτευσης, με όργανο την εφημερίδα "Μορηά"- βρήκε την ευκαιρία να διολισθησει η φιλοδοξία του δημάρχου Λαζοπάτη για δημιουργία Δημοτικού Θεάτρου. Και το σχολείο σύντομα μετατρέπεται σε θέατρο. Το διακηρύσσει, στεντορίως και μεχάλοις χράμμασιν, η επιγραφή στην ανατολική πλευρά: "ΔΗΜΟΤΙΚΟΝ ΘΕΑΤΡΟΝ". Ο "Μορηάς" βέβαια, ομιλεί περί "αχυρώνος", αλλά η εφημερίδα "Φιλοπρόσδος" διατείνεται ότι είναι "εφάμιλλον τοις αθηναϊκοίς θεάτροις". (Το ένα, πάντως, δεν αποκλείει το άλλο...).

Το "Δημοτικόν Θέατρον" θα λειτουργήσει έως το 1903, οπότε παραχωρεί τη θέση του για να υλοποιηθεί μια πιο προωθημένη ιδέα: Η δημιουργία θεάτρου "εφάμιλλον τοις ευρωπαϊκοίς". Εμπνευστής, αλλά κυρίως χρηματοδότης, είναι ο Ιωάννης Μαλλιάρουπος, ο οποίος επιμένει να χτίσει το νέο θέατρο πάνω στα ερείπια του παλιού.

Στο χώρο, πράγματι, είχαν στοιχειώσει τέτοιες φωνές και τέτοιοι ήχοι, που ήταν ό,τι έπρεπε για θέατρο. Θα αρκούσε ένα μικρό σπρώξιμο της μνήμης για ν' αρχίσει να παριστάνεται επί σκηνής -εκ του μηδενός και αυτομάτως- ένα πλήρες δράμα με όλα τα πάθη και τα λάθη της φυλής.

Τα εχκαίνια της τρίτης πε-

ριόδου του θεάτρου στην Τρίπολη, πραγματοποιούνται, με μουσικές εξαιρίες και φωνές, στις 7 Φεβρουαρίου του 1910. Εναρκτήριο έργο του "Μαλλιάρουπουλειου θεάτρου" η "Δεσποινίς Σοκολάτα" ίσως για να συνοδεύει τη ζωή του η γλύκα της. Οι μεγάλοι λόγιοι κι οι ευχές, όμως, δεν έπιασαν. Από πολύ νωρίς ξεκίνησαν οι τάλαιπωρίες του και βρίσκονται ακόμη εν εξελίξει...

Ο χειμώνας, όμως, είναι βαρύς στην Τρίπολη. Η Άρκτος-Καλλιστή συχνά στέλνει περιπαθή μηνύματα στη γενέθλιά της δη με τους συνήθεις αχχελιοφόρους της: Τον οξύθυμο βοριά και το απαιτητικό χιόνι. Στις ατέλειωτες παγωμένες νύχτες τα θεατρικά όνειρα προσπαθούν να ζεσταθούν με τα σχέδια των θερινών εξορμήσεων.

Γιατί το θέατρο στην Αρκαδία μόνο το καλοκαίρι μπορεί να ξεμυτίσει και να ορχηθεί πάνω στα ερείπια των αρχαίων θεάτρων αμέριμνο. (Αμέριμνο τρόποσ του λέχειν αφού μόνιμα κρεμασμένη η δαμόκλειος σπάθη των αιφνιδίων επελάσεων της καλοκαιρινής βροχής).

Του χειμώνας αρχομένου, η Πολύμνια, η Μελομένη και η Θάλεια πέφτουν, θέλοντας και μη, σε χειμερία νάρκη. Ακόμη κι οι κινηματογράφοι που τις περιέθαλπαν μετατράπηκαν σε πωλητές αλλαντικών και απορρυπαντικών. Ένας που απέμεινε, δυσκολεύεται να ανταποκριθεί στην εξόφληση του χρέους της εβδομής τέχνης προς το θέατρο: Προσφέρει μια στενάχωρη σκηνή σε οχήματα ευκαιριακά από την ηρωτεύουσα, τα οποία προσπαθούν να προσελκύσουν θεατές με αστεία χοντροκομμένα, ως επί το πλείστον, και κυρίως με τα φαρδιά, πλατεία χαμόγελα των τηλεοπτικών αστέρων που εκπέμπονται από τις αφίσσες.

Μοιάζει με φάρσα, αλλά είναι τραγωδία: Στο κέντρο της πόλης η επιγραφή "Μαλλιάρουπουλειον Θέατρον" προκαλεί ντυμένη στα χρυσά.

Ένα θέατρο ζητιανεύει χρόνια τώρα την αγάπη μας. Η υπόσχεσή του δελεαστική: Μας διαβεβαιώνει ότι θα κάνει πιο ελαφρύ τον ανελέητο μακρύ χειμώνα μας...

Γεωργία Δάλκου

Ένας αγώνας που δικαιώθηκε ΤΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ ΜΕ ΤΟΝ ΥΔΑΤΙΝΟ ΠΛΟΥΤΟ ΜΑΣ Η ΚΛΟΠΗ ΠΟΥ ΔΕΝ ΕΓΙΝΕ ΣΤΗΝ ΚΑΝΔΥΛΑ ΑΛΛΑ Ο ΚΙΝΔΥΝΟΣ ΔΙΑΡΚΩΣ ΠΑΡΑΜΟΝΕΥΕΙ

ΤΟΥ Θ.Σ. ΔΕΛΗΓΙΑΝΝΗ

Το καλοκαίρι του 1984 στις πηγές του χωριού μας Κεφαλόβρυσσο και Σίντζι πραγματοποιήθηκαν γεωτρήσεις από το ΙΓΜΕ Αρκαδίας. Ως ήτο φυσικό νερά ευρέθηκαν, όχι όμως όσα περίμεναν. Διεδόθη σκόπιμα όπως απεδείχθη εκ των υστέρων "ότι διήρχετο ποτάμι κάτωθεν των γεωτρήσεων". Στο τέλος όμως του ίδιου καλοκαιριού διαπιστώθηκε ότι ο υδροφόρος ορίζοντας είχε κατέβει πάρα πολύ, πράγμα το οποίο έδειχνε ότι δεν υπήρχε ποτάμι, αλλά υπάρχουν μόνο μικροδεξαμενές, πετρώδεις φωφόλιθοι όπως τους ονομάζουν στο χωριό. Τα ανωτέρω στοιχεία υπάρχουν στο ΙΓΜΕ Αρκαδίας. Ο τότε Δήμαρχος Τριπόλεως καθόριζε βιομηχανική ζώνη έξωθεν της πόλεως, που για να λειτουργήσει, κύριος παράγοντας είναι αρκετά νερά. Με την βοήθεια του τότε Νομάρχη είχαν εγκρίνει οι αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου την λήψη νερού με αντλιοστάσια από τις πηγές της Κανδύλας.

Επειδή όμως οι γεωτρήσεις είχαν γίνει σε χώρο ιδιοκτησίας της Κανδύλας, ο Δήμαρχος και ο Νομάρχης γνώριζαν τις αντιδράσεις των Κανδυλαίων, κτύπησαν νέες γεωτρήσεις παρεπλεύρως του Κεφαλόβρυσσου σε χώρο του Ορχομενού, ταυτοχρόνως κτίσανε οικήματα για το αντλιοστάσιο σε χρόνο ρεκόρ. Σωλήνες μεγάλων διαστάσεων στην περιμετρο ξεφορτώθηκαν στο παλαιό γυμνάσιο Λεβιδίου που σήμερα υπάρχουν εκεί. Οι κ.κ. Δήμαρχος και Νομάρχης "λογάριζαν χωρίς τον Ξενοδόχο" - όπως λέει ο Λαός - λες και ήτο ξέφραγο αμπέλι η Κανδύλα, πίστευαν ότι θα έπαιρναν το νερό με το έτσι θέλω. Το τρίτο δεκαήμερον του μηνός Μαΐου 1986 οι καμπάνες του χωριού χτυπάνε συναγερό, καλούσαν σε συλλαλητήριο όλο το χωριό καθώς και τους γύρω κατοίκους των άλλων χωριών, όσοι βέβαια είχαν ιδιοκτησίες στον κάμπο, τόπος συγκεντρώσεως ορίσθηκε το Λεβίδι. Ο κ. Νομάρχης υπεραμύνεται του κ. Δημάρχου, απειλώντας τους συγκεντρωθέντες με τις εσχάτες των ποινών.

Τα ΜΑΤ (Αστυνομικές Μονάδες παίρνουν θέση, ακολουθεί σύγκρουση με άγριο ξυλοδαρμό εκατέρωθεν. Τα νιάτα της Κανδύλας αγόρια και κορίτσια εξορμούν κατά άγρια κύματα. Σε τέτοιες καταστάσεις υπερισχύουν αυτοί που έχουν το δίκιο με το μέρος τους - το γνωρίζω από πείρα στη δουλειά που εργαζόμουν. Όλοι Κανδυλαίοι - Κανδυλαίες που έλαβαν μέρος στην σύγκρουση αυτή ανεδείχθησαν κορυφαίοι και ουδείς ουραγός. Για τα γεγονότα που έλαβαν χώρα ο ΑΡΚΑΔΙΚΟΣ ΤΥΠΟΣ έγραψε εκτενώς,

αναφέροντας την πραγματική αλήθεια της όλης καταστάσεως υπέρ των Κανδυλαίων. Τα έργα δεν συνεχίστηκαν, έχουν σταματήσει, αλλά οι σωλήνες περιμένουν. Δεν θέλω να γίνω μάντης κακού ονείρου, ο κίνδυνος υπάρχει είναι ορατός, αφού διαρκώς τα νερά χάνονται επικίνδυνα, οι μνηστήρες της αρπαγής δεν θα αργήσουν να επανέλθουν. Γι' αυτό θα γράψω ΔΥΟ βασικές υποθήκες για τους νέους του χωριού μου.

1ον. Οι πρόγονοί μας όλη την περιουσία της Κανδύλας την έχουν αγοράσει από τους Τούρκους το 1726 δια συμβολαίου το λεγόμενον ΤΑΠΙ, που κατ' επανάληψη χρειάστηκε να χρησιμοποιηθεί εναντίον διαφόρων άρπαγων όχι του νερού αλλά και του κάμπου. Το 1886 από τους Βυτιναίους, τους αντιμετώπισαν δυναμικά ακόμη ως και χρήση όπλων έκαναν. Το 1892 από κάποιους επώνυμους Τριπολιτσιώτες, αλλά και μεταγενέστερα ακόμη δύο φορές, θα αναφερθώ σε άλλη εργασία μου. Στα αρχεία του Δήμου Τριπόλεως υπάρχουν δικαστικές αποφάσεις υπέρ των Κανδυλαίων που διάφοροι γείτονες διεκδικούσαν μέρη από τον κάμπο και τα νερά μας.

2ον. Αν τυχόν στο μέλλον εμφανισθούν άρπαγες - γύπες, οι νέοι και οι νέες του χωριού που πάντα θα υπάρχουν στην Κανδύλα να μην μείνουν αδρανείς, να μην λιποτακτήσουν, να μη λακίσουν, να μην ντροπιάζουν τους προγόνους μας, αλλά να υπερασπισθούν το κεκτημένο δικαίωμα που από αιώνες μας άφησαν οι πρόγονοί μας με "τραντακτούς" τίτλους ιδιοκτησίας, που κανείς άλλος δεν έχει στην γύρω περιοχή. Όλα αγοράστηκαν από τους Τούρκους ΔΥΟ φορές με ιδρώτα και αίμα. Στο ΤΑΠΙ αναφέρονται επακριβώς τα όρια των αγορασθέντων, είναι δε γραμμένο στο βιβλίο ΧΡΟΝΙΚΑ ΚΑΝΔΥΛΑΣ, τα πρωτότυπα του οποίου υπάρχουν στα Αρχεία του Κράτους και στο Ναύπλιο.

Έχουμε το δίκαιο με το μέρος μας, έχουμε τεκμήρια, αποδείξεις χρησιμότητας αιώνων. Αν μας πάρουν το νερό το χωριό θα ερημώσει, θα πεθάνει. Φοβού τους άρπαγες και αν ακόμη μας προσφέρουν πολλαπλά οφέλη. Καλύτερα νοικοκυραίοι στο σπίτι μας στην ΚΑΝΔΥΛΑ μας παρά ζητιάνοι για ΝΕΡΟ.

Θ.Σ. ΔΕΛΗΓΙΑΝΝΗΣ

1) Η επόμενη εργασία μου ΙΕΡΑ ΜΟΝΗ ΚΑΝΔΥΛΑΣ
2) Η Μάχη της Κανδύλας 19 Ιουλίου 1826

"ΤΑ ΚΑΝΔΥΛΙΩΤΙΚΑ"

Έκδοση
του Συλλόγου
των Απανταχού
Κανδυλιωτών
"Η ΠΡΟΟΔΟΣ"

Γραφεία:

Κεραμεικού 23

Τ.Κ. 10437 τηλ. 5240271

1ος όροφος

ΕΤΗΣΙΕΣ ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ

Εσωτερικού δρχ. 1.000

Εξωτερικού Αμερικής δολ. 25

Αυστραλίας 30

Αφρικής ραντ. 50

Για τους κατοίκους του χωριού και για τα μέλη του Συλλόγου οι συνδρομές είναι προαιρετικές.

Υπεύθυνος σύμφωνα με το νόμο

Το Διοικητικό Συμβούλιο
Ενυπόγραφα άρθρα απηχούν τις προσωπικές απόψεις των συνταχτών και ουδεμία ευθύνη φέρει το Δ.Σ. του συλλόγου

ΥΔΡΑΥΛΙΚΕΣ
ΗΛΕΚΤΡΙΚΕΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ
ΕΠΙΣΚΕΥΕΣ ΠΑΝΤΟΣ ΤΥΠΟΥ
ΗΛΕΚΤΡΙΚΩΝ ΣΥΣΚΕΥΩΝ & ΤΗΛΕΟΡΑΣΕΩΝ
ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΕΙΣ ΚΕΡΑΙΩΝ
ΕΓΧΡΩΜΩΝ ΤΗΛΕΟΡΑΣΕΩΝ
ΚΩΝΣΤ. Π. ΜΠΕΛΕΣΙΩΤΗΣ
ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΣ 56 - ΑΘΗΝΑΙ
ΤΗΛ. ΚΑΤ/ΤΟΣ 5147.828 -
ΤΗΛ. ΟΙΚ. 2759590

Από τον αθλητικό χώρο Η ΠΟΡΕΙΑ ΤΟΥ Π.Α.Ο. ΚΑΝΔΥΛΑΣ

Το πρωτάθλημα της Β' κατηγορίας Αρκαδίας για ερασιτεχνικές ομάδες ποδοσφαίρου τελείωσε και η ομάδα του χωριού μας "Π.Α.Ο. ΚΑΝΔΗΛΑΣ" τερμάτισε τρίτη.

Ήταν ένα δύσκολο πρωτάθλημα στο οποίο έλαβαν μέρος 9 ομάδες απ' όλη την Αρκαδία. Ξεχωριστή σημασία είχαν τα Ντέρμπι Λεβιδίου - Κανδύλας και Καψιά - Κανδύλας.

Ως έδρα της η ομάδα του χωριού μας είχε το Δημοτικό γήπεδο Λεβιδίου.

Αξίζει να σημειωθεί ότι στην ομάδα μας παίζουν άριστοι ποδοσφαιριστές που ζητήθηκαν από μεγαλύτερες ομάδες της Πελοποννήσου. Πιστεύουμε όλοι, παίκτες και Διοίκηση του Σωματείου, ότι η καινούργια αγωνιστική περίοδος θα αρχίσει

από την Κανδύλα αφού γίνεται μια σοβαρή προσπάθεια να τελειώσει το γήπεδο στην Βαμβακιά. Γι' αυτό παρακαλούμε όλους τους συλλόγους εσωτερικού και εξωτερικού, αλλά και συμπατριώτες να βοηθήσουν την προσπάθεια αυτή του Συλλόγου μας προσφέροντας ότι έχουν ευχαρίστηση.

Στην ομάδα μας έπαιξαν οι παρακάτω ποδοσφαιριστές:

Δρόσος Κων/νος, Ξηρογιάννης Δημήτριος, Ξηρογιάννης Κων/νος, Ξηρογιάννης Βασίλειος, Δρόσος Χρήστος, Στιφτόμπος Γεώργιος, Ζερβογιάννης Φώτης, Ξηρογιάννης Χαράλαμπος, Ξηρογιάννης Γεώργιος, Προκόπος Γεώργιος, Λαγός Χαράλαμπος, Δρόσος Κων/νος του Ε., Δρόσος Δημήτριος (αρχηγός ομάδας), Ζερβογιάννης Παναγιώτης. Την

προετοιμασία της ομάδας είχε αναλάβει ο Καρζής Γεώργιος τον οποίο αντικατέστησε 5 αγωνιστικές πριν το τέλος ο γυμναστής και προπονητής ποδοσφαίρου κ. Κάρης Βασίλειος.

Το Διοικητικό Συμβούλιο της ομάδας μας θέλει να ευχαριστήσει όλους τους ποδοσφαιριστές και όλους τους κατοίκους του χωριού μας, για τη συμπαράστασή τους.

Επιθυμία μας είναι να ανεβάσουμε την ομάδα μας στην Α' Κατηγορία Αρκαδίας, γι' αυτό, προγραμματίζουμε από τώρα την άφουξη και άριστη εμφάνιση της επόμενου χρόνου.

Για το Διοικητικό Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος
Στάθης Δάλκος

Ο Γενικός Γραμματέας
Μιχάλης Κ. Δελγιάννης

ΑΠΟ ΤΙΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
ΚΑΙ ΑΠΑΝΤΑΧΟΥ ΚΑΝΔΥΛΙΩΤΩΝ
"Η ΠΡΟΟΔΟΣ"

Κεραμεικού 23 - Τ.Κ. 104 37
Τηλ. 76 59 778

Αθήνα 10 Φεβρουαρίου 1994

Προς

Τον κ. Διευθυντή του Δημοτικού
Σχολείου Κανδύλας

Κ α ν δ ύ λ α

Θέμα: "Αποστολή εφημερίδας"

Κύριε Διευθυντή

Σας στέλνουμε μερικά αντίτυπα του 4ου φύλλου της εφημερίδας "ΤΑ ΚΑΝΔΥΛΙΩΤΙΚΑ", που εκδίδει ο Σύλλογός μας, και σας παρακαλούμε να τα δώσετε, δ ω ρ ε ά ν, στους μαθητές των μεγαλύτερων κυρίως τάξεων του σχολείου σας.

Επίσης σας παρακαλούμε να ενθαρρύνετε τους μαθητές των τάξεων αυτών - αλλά και των μικροτέρων, αν υπάρχουν σ' αυτές μαθητές που μπορούν ν' ανταποκριθούν - να στέλνουν στην εφημερίδα μας, για δημοσίευση, εργασίες που θα κάνουν μόνοι τους και θα αναφέρονται στη ζωή του χωριού μας, στα ήθη και έθιμά του, στα πανηγύρια και γενικά στο λαϊκό πολιτισμό, αλλά και στα σύγχρονα προβλήματα, όπως αυτοί τα αντιλαμβάνονται.

Οι δυνατότητες έκφρασης είναι απεριόριστες. Μπορούν να δώσουν αυτό που θέλουν μέσα από διήγημα, από περιγραφή, από σκίτσο ή από ό,τι γεννήσει ο νους τους, σάτιρα ή ό,τι άλλο, φτάνει να είναι δικό τους, ανεπιτήδευτο, πηγαίο και φυσικά μέσα στα όρια της κοσμιότητας.

Ελπίζοντας στη συνεργασία αυτή σας ευχαριστούμε.

Μετά τιμής

Για το Διοικητικό Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος του Συλλόγου

Κων/νος Π. Δάλκος

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
& ΑΠΑΝΤΑΧΟΥ ΚΑΝΔΥΛΙΩΤΩΝ
"Η ΠΡΟΟΔΟΣ"

ΚΕΡΑΜΕΙΚΟΥ 23 - Τ.Τ. 104 37

ΤΗΛ. 52 40 271

Αθήνα 23-3-1994

Προς

Το Κοινοτικό Συμβούλιο Κανδύλας

Κανδύλα

Φίλοι Συμπατριώτες,

Σας αποστέλλουμε φωτοαντίγραφο επιστολής του συμπατριώτη μας κ. Μανιάτη Κων/νου, κατοίκου Καναδά, στην οποία εκφράζοντας και τις απόψεις των μελών του Συλλόγου Καναδά διατυπώνει σκέψεις, σχετικά με τη διενόηση κάποιων εργασιών εξωραϊσμού του Νεκροταφείου Κανδύλας.

Το Δ.Σ. του συλλόγου μας εγκρίνει την πρωτοβουλία του συλλόγου Κανδυλιωτών Καναδά, τους συγκαίρει και στην αποψη του για τη συγκρότηση Επιτροπής προτείνει:

Τον κ. Οικονομόπουλο Αναστάσιο, Αντ/δρο του συλλόγου, ως τακτικό μέλος, τον κ. Λαρδικό Δημήτρη Γραμματέα του συλλόγου αναπληρωματικό μέλος.

Αμέσως δε, μετά τη συγκρότηση της Επιτροπής, το Δ.Σ. του συλλόγου μας επικροτώντας τις πρωτοβουλίες αυτές θα εκφράσει και έμπρακτα την καλή θέληση, στέλνοντας σχετική συμβολική Οικονομική ενίσχυση. Παράλληλα θ' ενημερώσει τα μέλη του και θα τα καλέσει να ενισχύσουν την προσπάθεια αυτή. Ακόμα, μέσω εφημερίδας θα δώσει το μήνυμα σ' όλους τους συμπατριώτες, όπου γης δίνοντας την ευκαιρία να συμμετάσχουν και αυτοί στην ωραία αυτή προσπάθεια.

Μετά τιμής

Ο Πρόεδρος του Συλλόγου

ΔΑΛΚΟΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ

ο Γραμματέας του Συλλόγου

ΛΑΡΔΙΚΟΣ ΔΗΜΗΤΡΗΣ

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ ΒΡΑΒΕΥΣΗ Σε Ελληνοπούλα του Καναδά

Στο διαγωνισμό "έκθεσης ιδεών" που έγινε στις 2 Μαΐου 1993 από το Τμήμα Παιδείας Μητροπολιτικού Τορόντο Καναδά, Βράβευση

πήρε η κόρη συμπατριώτη μας ΔΡΟΣΟΥ ΜΑΡΙΑ - ΧΡΙΣΤΙΝΑ του Γεωργίου για την έκθεσή της "Οι νέοι είναι η δύναμη και το μέλλον ενός λαού".

Η εφημερίδα μας που βρίσκεται κοντά στους Νέους, κοντά στις επιτυχίες τους και στα προβλήματά τους, συγκαίρει θερμά την συμπατριώτισσά μας της εύκεται καλή σταδιοδρομία και επιτυχίες στο μέλλον της.

ΚΑΝΤΥΛΑΙΩΝ ΠΑΣΧΑ

(Συνέχεια από τη σελ. 1)

νίσουν, να πάνε και για νομάδι στα στεφάνια και στις γκρεμίλες να χορτάσουν και τα ζα φαί που δεν είχαν πλια άχουρα. Και τα θράδια οι καμπάνες και οι ολονυχτίες. Κουβαλάγανε οι άνθρωποι μες στις εκκλησιές τα δικά τους καθημερινά πάθη και ζητάγανε να βρουν τη λύτρωση μέσα από τα πάθη του Χριστού, καθένας με τη δική του δύναμη και το δικό του τρόπο. Κάποιοι, περισσότερο θρησκευόμενοι, προσέχανε με κατάνυξη, μερικοί, πίο της εκκλησίας, συνοδεύανε τους φαλιτάδες, άλλοι - σα δεν ντρεπόσανε - σχολιάζανε τα δρώμενα, θεία και ανθρώπινα - των Καντυλαίων δηλ. τα ανθρώπινα δρώμενα - κι άλλοι, ξελιγωμένοι από τη νηστεία και παραλυμένοι από τον κάματο της ημέρας, κουτουλιζάνε.

Τη Μεγάλη Πέμπτη και το Μεγάλο Σάββατο οι φροντίδες ήσαν ιδιαίτερες, αυστηρά καθορισμένες. Ζυμώνανε -όπως και σήμερα- τις λαμπροκουλούρες και τις εκεντάγανε με προύνια και τσατσάρα τους βάζανε και κόκκινα αβγά, ένα στη μέση ή πέντε σε σχήμα σταυρού, πήζανε τις γιαούρτες, φτιάνανε τις γαλόπιτες και τα κουλούρια, βάφανε τ' αβγά, οι τσιοπάνηδες μοιράζανε το γάλα στους συγγενήδες και στους μπουραζέρηδες ή τους πηγαίνανε γιαούρτη κι αυτοί τους δίνανε για αντίδωρο κρασί.

Η Μεγάλη Παρασκευή ήταν ημέρα αργίας, καθολικής νηστείας και πένθους. Η φύση ήτανε θουρκωμένη, έτοιμη να κλάψει. Και πολλές φορές έκλαιγε, βρέχοντας. Οι καμπάνες χτυπάγανε χλιθερά, τα παιδιά τραγουδάγανε "σήμερα μαύρος ουρανός, σήμερα μαύρη μέρα...", οι χαρτοπαίχτες δεν παίζανε, "κρεμάγανε το φάντη" τους κι αυτοί όπως λέγανε, δε μαγερεύανε, δεν έτρωγε και δεν έπνε κρασί κανείς και οι πίο θεοφοβούμενες γριούλες "πίνανε καπνιά τσαι ξίδι σαν τον αφέντη το Χριστό". Οι γυναίκες πλένανε με ξίδι τα εικονίσματα, τρέχανε στα ξωκκλήσια ν' ανάψουν τα καντήλια και καθαρίζανε τα μνή-

ματα, και τα καντήλια των πεθαμένων στο νεκροταφείο. Τα παιδιά φτάνανε μέχρι τον Άγιο Κωνταντίνο και τ' αμπέλια για να φέρουν βιολέτες να στολιστεί ο Επιτάφιος της ενορίας τους και το βράδυ, στην περιφορά, όταν γινότανε το "σμίξιμο" των επιταφίων και των ενοριτών, χαλάγανε τον κόσμο από τις φωνές για να επιβάλουν τη γνώμη πως ο δικός τους επιτάφιος ήταν ο καλύτερος, συνήθεια που υπάρχει και σήμερα.

Το Μεγάλο Σάββατο σφάζανε τ' αρνιά -ούλοι, κι ο πό φτωχός- γυρίζανε οι τομαράδες για τα τομάρια, τοιμάζανε οι νοικοκυρές τη μαγερίτσα, τις λαμπάδες και τις φορεσιές της φαμελιάς για την Ανάσταση και τ' απόγευμα ακουγιόσανε οι ντουφεκιές από τους κανιστιάρηδες που καθάλα σ' άσπρο άλογο με στρωμένο το σαμάρι φεύγανε από το σπίτι του γαμπρού και πηγαίνανε στην αρραβωνιαστικιά του το κανίστσι, δώρα δηλαδή, φόρεμα, κάλτσες, παπούτσια, μαντίλι, ένα άσπρο αρνί ζωντανό με κόκκινη κορδέλα στο λαιμό, μέσα σε κεντητό ταγάρι, μια κουλούρα και ζαχαροστράγαλα σ' άλλο ταγάρι, μια μπουτίλια κρασί στο 'να χέρι και στ' άλλο τα χαλινάρια, ίδιοι Αγιώρηδες.

Η ημέρα τελειώνει και μαζί της ο αγώνας. Ο αγώνας του Χριστού όπως τον εννοούσανε οι άνθρωποι και ο αγώνας ο δικός τους. Είχανε την ικανοποίηση πως όλον αυτό τον καιρό κάμανε το όποιο χρέος τους και καρτεράγανε τώρα τη μεγάλη στιγμή της Ανάστασης και της απολαβής. Κι όσο να φτάσει αυτή η στιγμή πέφτανε στο στρωσίδι να κοιμηθούνε μια δυό ώρες και θλέπανε στον ύπνο τους το Χριστό που σάλευε στον τάφο του, κουνιότανε κι αντρειεύοτανε, έτοιμος να αναποδογυρίσει την πλάκα και να αναστηθεί. Την καμπάνα περίμενε κι εκείνος, όπως κι αυτοί.

Αδερφοί μου και συμπατριώτες, του παλιού καιρού και του τωρινού, η καμπάνα σήμανε. Χριστός Ανέστη και χρόνια σας πολλά. Και κάτι ακόμα. Εκείνοι, οι παλιότεροί μας, καλά λαμπρεύανε! Εμείς... καλύτερα!

ΨΗΣΤΑΡΙΑ
"Ο ΓΙΑΝΝΗΣ
Ο ΤΣΟΛΙΑΣ"
ΑΦΟΙ ΧΟΥΝΤΑΛΑ

ΒΛΑΧΙΚΑ ΒΑΡΗΣ
ΤΗΛ.: 8952.446

ΒΙΟΤΕΧΝΙΑ STOR
ΑΦΟΙ ΜΕΡΚΟΥΡΗ
ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟ: ΔΕΛΗΛΑΜΠΡΟΥ 28 - ΒΥΡΩΝ
ΤΗΛ.: 7653.385 - 7665.732
ΠΩΛΗΣΙΣ ΧΟΝΔΡΙΚΗ - ΛΙΑΝΙΚΗ

ΣΥΜΒΟΛΑΙΟΓΡΑΦΕΙΟ
Σοφίας Κούσουλα Παναγάκη
Λυκαβηττού 5, Αθήνα
Τηλ.: 36.14.005